

Foia enciclopedica si beletristica cu ilustratiuni.

Pest'a

5-17

Septembrie
1865

Este in fie-care luna de trei ori adica in 5, 15,
si 25, dupa c. v. continendu doue cote.

Pretiuul pentru Austria

pe Jan. — Sept. 2 fl. —
pe Jan. — Dec. 3 fl. 50 ct.

Pentru Romania

pe Jan. — Dec. unu galbenu.

Nr.

10.

Cancelari'a redactiunii

Strat'a arborelui verde Nr. 22.

unde sunt a se adresa manuscriptele si banii
de prenumeratiune.

Epistolele nefrancate nu se primescu si opacile
anonyme nu se publica.

I

curso
anuale

BCU Cluj / Central University Library Cluj

FRANCISCU LISZT.

Patri'a artistului e lumea 'ntreaga, talen-
tulu seu lu-aredea la o 'naltime de unde tota
lumea civilisata lu-
pote privi; numele ale-
sului muselor trece
peste otarele patriei
sale natale si toti cei
ce seiu se semtie frum-
seti'a artei, si-arata de-
votamentulu lor catra
acelu talentu, ce e in
stare se insufletiesca
animele bine-sentitoare,
— prin urmare nu ne
indoinu, ca si stim.
publicu cetitoriu alu
nostru va primi cu bu-
curia portretulu lui F.
Liszt, acestui escelinte
virtuosu de pianoforte,
despre care fu atata
vorba in dilele trecute.

Franciscu Liszt s'a
nascutu la 22. oct. 1811
in satulu Raiding co-

Franciscu Liszt.

mitatulu Siopronu. Tata seu Adamu, dirigato-
riu la dominiulu principelui Eszterhazy, inca
era musicantu alesu,
deci cunoscandu talen-
tulu fiului seu lu si
crescu dupa aplecarea
lui. In scurtu tempu
tinerelu Franciscu si
atrase atentiunea celor
ce l'au auditu in debu-
tările sale din Siopro-
nu si Posionu. Dupa
acesta cu ajutorinlu
unoru magnati merse
la Viena, unde si-des-
voltata talentulu sub con-
ducerea lui Cerny si
Salieri si la o debutare
publica primi gratula-
tiuni de incuragiare si
din partea renumitulu
Beethoven. Apoi tre-
candu prin München si
Stuttgart, merse cu
tata seu la Paris, unde

in restempu de unu anu artistulu abea de 14 ani fû admiratu de intrég'a Francia. Totu cu acestu norocu facû o caletoria artistica prin Anglia si Svitieria.

La an. 1827 morindu tata seu, in preuna cu mam'a sa traiá in Paris o viétia retrasa, pana cand debutarea lui Paganini éra-i desceptá spiritulu órecum amortítu de tamaierile de mai nainte, si acum reculesu, cu consciintia, neintreruptu a facutu pasi gigantici spre nemorire.

Dóra neci unu artistu n'a fostu primitu cu atáta entusiasmu si admiratiune ca F. Liszt in caletoriile sale prin tóta Europa, pana cand la an. 1847 in culmea gloriei, cu o abnegatiune demna de admiratu, fû atátu de tare cá fara siovaire s'a coboritu de pe terenulu concertelor si s'a asediatu spre odihna in Weimar, unde ca directorulu corului de curte avù ocaziune si tempu de a compune mai multe piese, prin cari a pusu fundamentulu unei scóle noue in lumea musicala. — Din compusetiunile-i nenumerate amintimu numai : cele 17 rapsodie, 14 simfonie, simfoniile „Faust“ si „Dante“, concertele-i de fortepianu, psalmulu XIII, mis'a de la Strigoniu, mai multe variatiuni, nenumerate compusetiuni ocazionale si c. l.

Acestu artistu virtuosu si desmierdatu de nenumeratii sei admiratori in fine se retrase de pe terenulu vietiei publice si remanendu totusi constante geniului seu, in anulu curinte merse la Roma spre a primí tagm'a monacala, unde curendu fû naltiatu la rangulu de Abate.

La invitarea Conservatoriului musicalu de Buda-Pesta marele artistu vini a luá parte si densulu la iubileulu acestui institutu. In sér'a d'antáia a serbatoarei se esecutá si grandiosulu oratoriu „Santa Elisabet'a“ a lui, sub conducerea sa propia. Pompós'a nóstra ilustratiune de pe pagin'a 120 represinta cu fidelitate artistica chiar momentulu acela. Dupa o tacere de 18. ani Liszt la 29. aug. arangiá éراسi unu concertu stralucitu in sal'a redutului, — acuma e pe cale, spre a merge a casa — la Roma.

PASTORULU.

Luu'a trece gânditóre,
Valuri d'auru reversandu,
Si pe ap'a curgatóre
Discu-i splendidu leganandu.

Langa malulu apei late
Se inaltia unu castelu,
Unde lacrima curate
Versa-unu dulce angerelu.

La feréstr'a dupa unda
Mândr'a barca s'a opritu
Si 'n tacerea cea profunda
Acestu cantu fu audítu :

„Vin' pe simu'mi de iubire,
Dulce angeru de amoru . . .
Sê golimu cu fericire
Cup'a díleloru de doru!“

Dupa câte-va minute
Éc' o umbra s'a lasatu,
Apoi prin saltári placute
Barc'a 'n luciú a sboratu.

„— O straine voimicele!
La castelu nu mai me 'ntorecu,
Ci 'ntre unde si 'ntre stele
Díle d'auru voiu sê-ti torcu.

„Nu-e nimicu in asta lume
Ca amorulu teu divinu,
Si la dulcele lui nume
Ori-ce visuri eu le 'nehinu.

„Nu mai vréu neci avutía,
Neci mariri ce am avutu,
Ci frumós'a-ti saracia,
O pastorulu meu placutu!“

Astufelu díce o copila
Catra dalbulu pastorelu,
Si cu mân'a ei debila
Sparge valulu usiurelu.

„— Dâ-mi o dulce sarutare,
Angerelulu meu iubitu,
Câ-ci eu suferu de 'ntristare
Si in vasulu auritu.“

„— Esci stapanu p'a mea guritia,
Pastorele fericitu;
Ia o dulce garofítia
Din gurit'a de iubitu!“

Astfelu díce angerelulu,
Ascundiendu alu seu chipsioru,
Dar mai iute pastorelulu
I-a datu sarutatu de doru.

„— D' asiu avé o stéma 'n frunte,
Si unu sceptru de 'mperatu,
D' asiu fi vulturulu de munte,
Mai luá tu de barbatu?“

„— Chiar d'ai fi in saracia,
Díce ea cu viersu rapitu,
Eu totu plina de mandria,
Te-oiu avé d' alu meu iubitu.“

Dar pastorulu de odata
Lung'a manta si-a lasatu,
Si copilei se arata
Mândrulu tierci imperatu.

H. Granda.

Mai bine mórta.

— Novela originale. —

(Urmare.)

Tacere adanca domniá peste tienutul in-tregu, radiele luminelor de nópte se resfrangeau pe frundiele arborilor inpresorate de margaritari-riele róuei de tómná; o infioratória scena erá a privi giuru in pregiuru natur'a tacuta ca mormentulu . . . cand si cand in tacerea nóptei se audiau in departare urletele fiarelor selbatice . . . apoi éra . . . tacere, . . . adanca tacera.

In acésta nópte misteriósa se vedea o mica ostire trecandu pe cáile cotite ale Verhovinei catra Carpati.

Inainte mergea unu atletu betranu dar' inca poterosu calare pe unu fugariu aprigu, peptu-i erá acoperitu cu scutu de feru, pe capu, cu coifu, si inarmatu bine mergea barbatesce, in mersu ventulu i flusturá barb'a lunga pana 'n breu . . . acesta negresitu e Lobortiu, persecutatulu domnu alu cetatei Ungului. Langa elu unu teneru ca de 16 ani sborá, peru-i undosu flusturá in dóue párti, privirea-i agera, statur'a-i subtile dar' maiestósa pareá cá e a di-nei venatórie, acésta erá frumós'a Zela, carea asideré cu tata-seu pribegea, ca unu angeru mangaietoriu pentru betranulu parinte. Langa Zela mergea atletulu fiu alu principelui slavu, Ivanu, care cu credintia luá parte din nenoroci-rea amatilor sei.

Ostirea mica merse in tacere mai tóta nóp-tea, spre a strabate in sinulu Transilvaniei, si au fostu mai ajunsu Carpatii luminati de radiele demanetiei, cand pe cóstea unui dealu ce erá inaintea lor, se ivi o céta numerósa de ostasi bine armati.

— Dómne! de voi' fi inamici fine 'ntru ajutoriu, cá-ci suntemu perduti!

Echiamà betranulu Lobortiu.

Ostasii amintiti erau magiarii tramisi spre percecizarea pribegitorilor, si observandu cá au intempinatu pre aceia ce-ii cautau, ca nesce tigrii turbati, chiotandu cu selbatecia atacara mic'a ostire.

Credintiosii ostasi se luptara barbatiesce, dar' fára succesu, cá-ci cadiura morti séu prinsu.

Lupt'a fu scurta dar' crancena si trista pen-tru cei persecutati, cá-ci desi au scapatu cu viéti'a dar' aveau o sórte multu mai trista ca mórtea, betranulu erou, atletulu june si tener'a frumósa — acum erau *selavii inamicului!*

Nenorocitiu fúra dusi ce selavi acolo unde mai nainte traira o viétiá fericita.

Serman'a Zela tristu se va fi desamagitu, vediendu venitoriulu ei celu atátu de stralucitu acum ruinatu.

Cine ar' fi potutu cugetá cá va fi potere, care va poté despartí pre fericitiu amorosi!

Noulu stepauu alu cetatei, poterosulu Éle-miru demandá sê arunce 'n inchisóre pre cei prinsu, ér' la privirea frumósei captive si anim'a sa cea selbatica o semti misicata, deci poftí ca sê o aduca la sine.

Elu i oferí amórea sa, i promitea mii si mii de fericiri numai sê-lu iubésca, sê i fia socia.

Brav'a Zela refusá cu indignatiune ofer-tulu domnului poternicu; ea sciea bine cá ce-i va fi sórtea daca nu se va supune pasiunilor lui, dar' voi a remané cu credintia catra acela pre care lu iubiá.

Tiranulu infuriatu de acésta constantia, demandá ca sê arunce si pre serman'a Zela in inchisóre.

— Daca nu asculta ea de vorbele blande, apoi i voiu frange eu cerbici'a cu torture, dar' trebuie sê fia a mea! — dise crudulu despotu, si intr' adevera angerulu celu blandu, fraged'a fêta fu dusa in inchisórea cea mai infioretoria a cetatei.

Doi miserabili servitori indata grabira sê esecute demandatiunea tiranului, biat'a Zela ameti indata vedienduse atátu de selbatecesce tratata.

Cand s'a desceptatu, se vediu inchisa intra nesce ziduri intunecosi si umedi. O lampa de pamentu reversá câtva lumina ce inca mai multu aredicá misteriositatea infioratória a inchisórei. Serman'a fêta a fostului domnu alu cetatei acum siedea pe o pétra rece, intra paretii umedi.

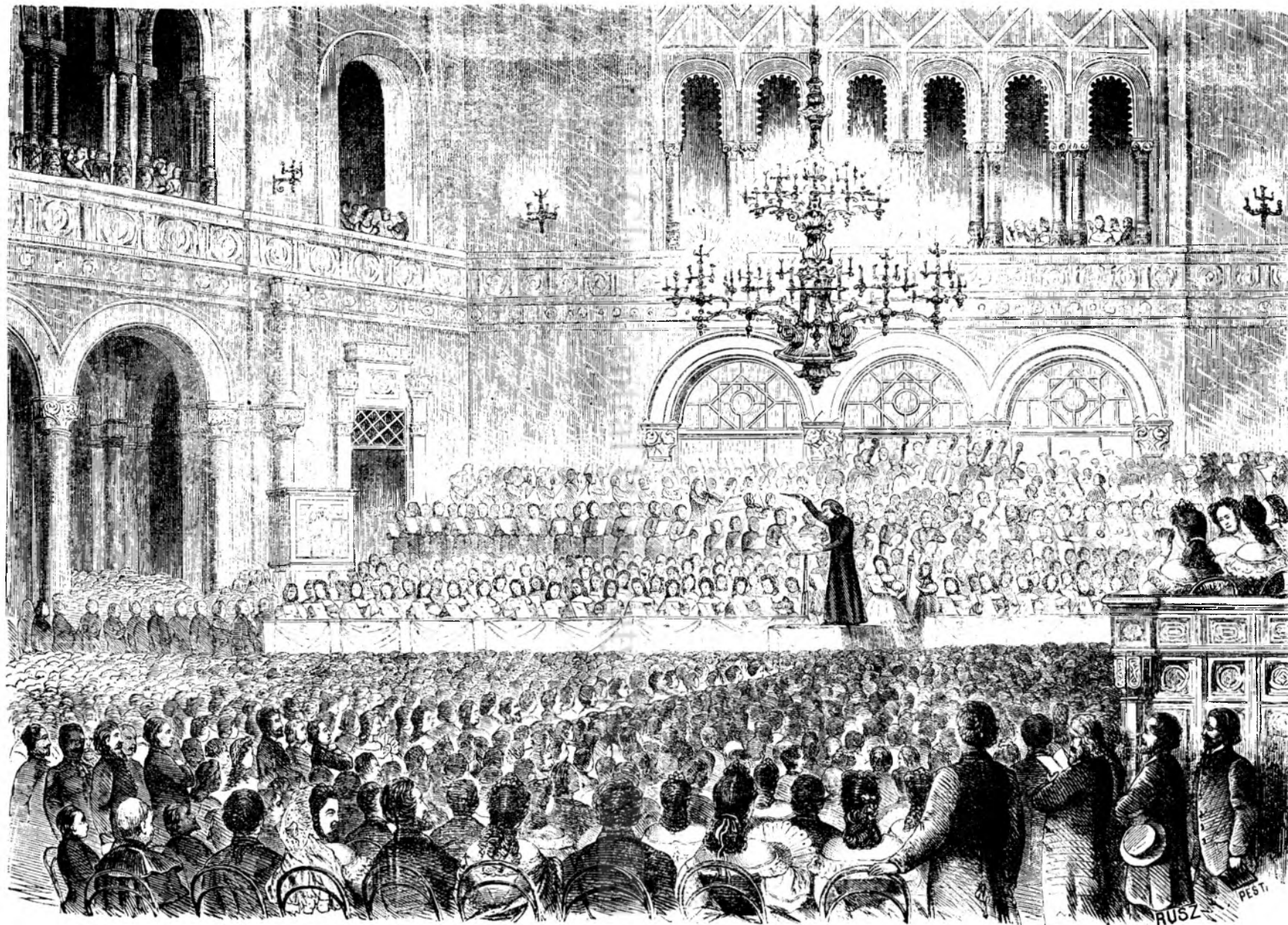
Dile fericite, óre amoróse unde sunteti acum, dóra ati peritu pentru totudéuna!

Cand se desceptá serman'a Zela, cu manu-ti'a-i frumóse si-sterse fati'a udata de lacrimi, cu infiorare privi inpregiuru spre a se orientá, si ca celtu ce se descépta dintr' unu visu grozavu, oftâ lungu; apoi pipaindu pétr'a rece pe care jacea, inspaimantata sarí ca si cand ar fi calcatu pe sierpe si eschiâmá :

— Ah! Dómne, unde sum? Taica! Ivane! unde sunteti? Ce? nime nu respunde? aice paretii umedi, ici o lampa singurateca; stati, stati cugete infioretórie, sê me reculegu, ce s'a intem-platu cu mine? e visu numai . . . grozavu visu . . . nu! nu e visu, Ddieulu meu! acésta e o inchisóre!

(Finea va urmá.)

Ioanu Somesianu.

Esecutarea oratoriului „S. Elisabeta” de Fr. LISZT sub conducerea autorului, ser'a la 15 august 1865 in sala redutului din Pesta.

Biografi'a lui Georgie Lazaru.

(Urmare si fine.)

Farmeculu frumsetiei limbei grecesci vechi si fanatismulu ce potea ea sê insufla celor ce se pascea numai intr' ens'a, dedese locu adevêrului filosoficu. Profesorii spunea in clasa, câ scolarii greci trebuie sê fia recunoscatori tiei, câ eu a sa cheltuiela tiene invetiatori spre cultivirea lor si Romanii trebuie sê fia blandi si vrednici de acelu sentiementu care nisuiá a se intocni nesce asemene asiediaminte, adeca vrednici de sentiementulu ospitalitãtii si alu generositãtii.

Lazaru a fostu profesorulu in S. Sava patru ani cu mare rêvna. Elu slujb'a sa neci odata nu si-a socotitu-o dreptu professie, ci o chiamare, o misiune. Avea vr' o doue-dieci de scolari regulati, dar cand facea lectie de filosofia, sal'a gemea de auditori, in capulu carora erá repausatulu Alesandru, tat'a oficiierulu Telu. Tóta destoinicia avea acestu invetiatoru atãtu de facatoru de bine romanilor. Pare câ erá intr' adinsu preursitu pentru a deschide unu drumu de regeneratie. Elu si-sentiá vocati'a sa. Cand se aflá in clasa, elu vorbiá insuflatu. Catedr'a lui semená unui amvonu; vedea cine-va cum i se bate peptulu. Cu mani pline in ori ce ocase arunca sementiele romanismulu si natiunali-tãtii.

Pôte cine-va sê vedea energi'a si otarirea lui din cuventulu urmatoru ce l'a compusu la inseaunarea de mitropolitu alu tiei romanesci a repausatulu Dionisie. *) Pana atunci pe scaunulu Mitropoliei statusera mitropoliti greci. In vremea repausatulu Domnu Sutiú s'a restatornicitu mitropolia romanésca. Pôte ori cine socoti cáta erá otarirea acestui barbatu, cand in vreme de domnia straina si sub unu guvernulu ca celu de atunci a avutu curagiulu a rostí unu astfelu de cuventu. Nu erá asia de lesne a haretirisá cine-va pe acele vremi ce va se dica *fanariotu*; elu inse vorbindu de romani in acestu cuventu dice: „... bine gatiti spre slujb'a vrajmasiulu omenirei, rapitorulu casei parintesci“

Cum potea altulu mai bine sub doue nume atãtu de insemnatore si de indresnetie sê arate acelu machiavelismu infernalu, ce a statu biciulu si ticalosia a doue natii intregi romanilor si grecilor.

Cuventulu acesta ca sê-lu rostésca in adunarea boierilor la mitropolia s'a datu sê-lu invetie parintele Davidu, celu acuma in fiintia economu alu S. Mitropoliei. Se perduse acestu

cuventu, dar multiamita parintelui economu Davidu, câ a sciutu sê-lu pastreze.

La 1822 Lazaru s'a bolnavitu in S. Sava, apesatu de multe mahniri si nenorociri. A scrisu fratilor sei la Avrigu sê vina sê-lu vedea. Acestia sosindu in Bucuresci l'au gasitu intr' o casciora la tãrgu d' afara imprejima unde-mi amu casele si tipografi'a. L'au aredicatu bolnavu si l'au dusu la locul nascerei sale. Acolo peste curendu si-a datu obstesculu sfersitu.

Caletoriule romanu candu treci de la Brasiovu la Sabiiu, in satulu Avrigu in man'a dreptu, d' alaturea drumulu este o besericutia. Acolo e mormentulu lui Georgie Lazaru. O cruce alba de marmure (? Impart.) este frumosulu lui monumentu, monumentu vrednicu de unu omu ce a sciutu rabdá in vietia sa. Saruta acea cruce si vei cetí pe dens'a urmatoriulu epitaflu:

„Cetitoriule, ce esci am fostu:
Ce sum, vei fi;
Gatesce-te dar!

Georgie Lazaru. *)

Frumosu epitaflu si frumosu adevêru, vrednicu de acela pe care ómenii lu-pregatira de episcopu si Domnedieu, cand tóte ajunsesera de generatie si amortiela, lu-otarise pentru regenerati'a romanilor.

J. Eliadu.

II.

Dlu J. Eliadu avu bunatate a mai impartasi la unele intrebãri a le mele inca si urmãtoarele:

1. Pentru ce a abandonatu Lazaru Romania? — Nesce friguri lente lu consuma, rezultatulu alu amarãrilor trecute din Transilvania, dupa cum ne spunea si alu unei patime provenite in urma din multa desperatia sêu multulu uritu, sêu neocupatia. A zacutu intr' o casutia cu paie pe campulu mosiloru la nesce veri ai sei, pana i-au venitu fratii din Avrigu si l'au ridicatu. Doi din elevi, J. Heliade si Danielu Thomesculu l'au petrecutu pana la Banésa. Tatulu lui Heliade indemnatu de fiulu seu a cumperatu la 1824 locul intregu si casuti'a de unde a abandonatu Lazaru Romania. La 1836, Heliade a edificatu in locul acelei casutii o tipografia unde s'au tiparitu cele pana 1848. Din acea tipografia esí si proclamati'a de la 1848. A mai adaugi cáte-va amenunte aduse de Ha-

*) Acestu epitaflu asié precum se vede reprodusu aici de dlu J. Eliadu este cu totul abatutu de la celu adevêratu, care se vedea pe crucea de la mormentu. Se pare câ cine-va insielá pe dlu Eliadu dictandu-ilu numai din memoria. Deci vedi mai josu. Not'a la part

*) Vedi pag. 123.

sard séu intemplare, ar semená séu cà relati'a este incarcata, séu cà este unu scrisu séu fatalitate, ce predestiná evenimentele.

2. Pandurii lui Tudoru n'au trasu in Lazaru. Din contra, Lazaru erá in tóte dilele binevenitu la Cotroceni unde Tudoru se aflá asiediatu cu trupele sale, erá consultatu adesea la intaririle ce se facea lagarului, si mai totdeauna lu insociam demaneti'a, si me intorceamu cu densulu sér'a; in câte-va nopti am si dormitu acolo impreuna.

3. Salariulu lui Lazaru a fostu câte 500 lei pe luna in tempu de patru séu cinci ani, câtu a statu.

4. Abecedarulu ce se atribue lui Lazaru, nu este al lui; a fostu o speculatia a lui Zacharia Carcalechi, dupa mórtea repausatului, venindu cu calindari prin Bucuresci a venitu si cu acestu abecedaru fabricatu de densulu séu de altii si lu-a atribuitu repausatului spre a si-lu putea vinde. — Reposatulu avea alte ocupatiuni, ca sê se póta ocupá de abecedare de felulu acela atátu de buchieros. A scrisu unu cursu de filosofia dupa Kant, din care a facutu unu cursu de logica si de metafisica; a scrisu o geometrica si o trigonometrica dupa Volfu, — copii dupe acestea se conserva de câtra discipolii lui J. Mainesculu si J. Palama; a mai scrisu si o Geografia astronomica, ce o a predat'o in tempulu revolutiunii lui Vladimiresculu pana s'a bolnavitu.

J. Heliade R.

III.

Éra dlu generalu Crist. Telu nu-si pregetá a-mi comunicá aceste :

Georgie Lazaru veni in tíera pe la 1817. Pe atunci erá lucru mare a fi cine-va geometru. Lazaru se dá de geometru, éra romanii de aici nu-si putea inchipuí, cum unu romanu putea sê fia geometru. Lazaru facuse cunoscintia cu Balaceanu, carele voi sê-lu incerce, déca in adeveru sciá geometri'a. Lu-invità deci ca sê-i faca planulu mosiei déca scie geometri'a. Lazaru inse n'avea instrumintele necesarie; asié fu nevoitu sê ia planulu pe fundulu unei buti, dupa ce-lu fersa bine in apa, si reesi spre mare mirare a boierului. Lazaru ca profesoru propunea fórte popularu si lumea mergea la elu ca la unu profetu. Sub revolutiune se imputienara elevii, in câtu Lazaru nu mai putea tiené cursuri in scola, ci siedeá fara ocupatiune, câtu la S. Sava câtu la tatalu lui Telu (si mai tardiu la verii sei, cum vediuramu mai susu.) Totu in acelu tempu aflandu-se odata in gradin'a de la S. Sava imbracatu in halatu (vestmentulu de casa) si mesu-

randu loculu in gradina cu unu paru in mana, nesce greci heterisci au trasu cu pusc'a in elu, ci nu l'au nimeritu. Putienu dupa acea doi elevi de ai sei sarira a supr'a-i, lu-legara, lu-torturara, cerendu de la elu petri scumpe, pentru câ esise o fama despre Lazaru, câ ar fi avendu multe petri scumpe; intr' acea se intemplase, câ tatalu lui Telu tocma atunci sê vina la Lazaru si-lu scapá din manile acelor tènari hoti, éra voindu a-i dá in judecata criminala, Lazaru nu se invoi, ci iertá pe cei blastemati, dintre carii unulu se mai afla si astadi in viétia.

Dlu Telu mai spune, câ Lazaru sub revolutiune incepuse a bé tare, — cum se parea — cadiuse intr' unu felu de melancholia ducátore spre desperatiune. Cu tote aceste Lazaru nu incetá de a fi stimatu de toti. Elu cu Tudoru se cunoscea forte bine si fórte adesea erá chiamatu in susu la monastirea Cotroceni. Elu, Lazaru invetiá pe ómenii lui Tudoru cum sê faca lafeturile (pamentulu tunurilor) si cum sê dea cu tunulu. Lazaru insusi indreptá odata din ordinea lui Tudoru unu tunu, a supra unei beserici unde se inchise sér'a boierii si lovì in turnulu besericeii. Pandurii pana a nu da cu tunurile, dícea : „Stati se vina nêmtiulu, se indrepte tunulu!“ Nêmtiulu lor erá Lazaru.

Georgie Lazaru erá omu inaltu, uscátiosu, cu favoriti, imbracatu unguresce, éra in privirea sanetátii fórte struncinatu. Lazaru cantá si cu viór'a. In urma venira fratii sei de a casa de-lu luara si-lu dusera in Transilvania. Eliadu si Telu au fostu fatia impreuna cu alti multi la manecarea lui Lazaru de aici in tíera. D. Telu díce, câ dupa ce se puse Lazaru in caru, se scolá in picióre si intorcându-se in cele patru puncturi cardinale, binecuventá Tier'a romanésca, apoi se asiediá si plecá.

Aceste le avemu de la d. Telu describe dupa spus'a dsale de d. dr. A. Papiu.

Vede ori cine, câ intre aceste schitie biografice se afla o lacuna fórte mare, éra aceea ca de pe tempulu petrecerii lui Lazaru in Viena si in Sabiiu. Lazaru a fostu cunoscutu de aproape cu contemporanii mai betrani decâtu elu, adeca cu dr. Molnaru, avocatulu Aronu, P. Maioru s. c. l. Din acele tempuri nu ni se spune nimicu despre activitatea lui.

IV.

Noi din parte-ne ve mai potemu impartesi inca numai inscriptiunile, cea vechia si cea noua, asié precum aceleasi se vedu gravate pe cele doue petri monumentale, éra anume pe cea

vechia cu litere ciriliane intoacma precum erá si pe crucea stricata, adeca precum si-o facuse inusuzi Lazaru, éra d. c. Sc. Roseti condusu de pietatea ce are catra repausatulu, inca a voitu a se pastrá totu asie.

Deci incriptiunea vechia suna :

Vietuitoriu!

Stái putintelu si cetesce,
Dup' aceea socotesece
Trist'a omului sórte,
Nepregetatátórea mórte.
Ce esti tu cu am fostu:
Acésta o invétia de rostu,
Ce sum eu acum, vei fi
Cand céssulu ti-va sósi.

Georgie Lazar.
Theol. Transsil.
N. 1779.
M. 1823.

Ér incriptiunea noua compusa de d. Roseti si gravata cu litere latine suna :

Precum Cristosu pe Lazaru
din morti a inviatu :
Asié Tu Romani'a din somnu
ai desceptatu.

Lui Georgie Lazaru

ridicatu-a acestu monumentu scolaruulu seu Hagiulu si Jerosolimitulu

Carolii comite de Rosetti
la anulu 1864.

Dvóstra doriti ca sê aveti si portretulu lui Lazaru. Eu si d. Nicolae Rucareanulu de la Campulungu de cinci ani lu-cautâmu, fâra ca sê-i dâmu neci macaru de urm'a lui. Oh Ddieule, antecesozilor nostri in starea de atunci a lor si a natiunii abie li veniâ vreodata in minte ca sê-si scótia portretulu. . .

In câtu pentru monumentu, apoi dóra se va aflá cine-va ca sê-lu ia in fotogramu, déca nu mai curendu, incái atunci cand se spera cá Éscel. Sa Parintele Mitropolitulu Andreiu Br. de Siaguna va binevoí a esí la fati'a locului spre a binecuventá si din partea sa tieren'a acelu martiru.

Brasiovu, 1865. aug. 5. n.

G. B.

Cuventu

alu lui G. L a z a r u la in scaunarea Mitropolitulu Dionisie

Pré o sântíte Stapané!

„Pré bine este lumii cunoscuta slav'a si marirea Romanilor, stramosilor nostri; apoi incátu este pentru stralucirea sciintielor si a maistriilor in vremea acellora, lasa istoriile, dar' marturisésca marturie invederatu insuzi stâlpú podului marelui Traianu din albi'a

Dunarei, precum si temeliile turnului Severinului care pana in diu'a de astadi se afla in fapta si care in chipu de hrisóve nemincinóse ne martirisescu dreptulu ce avemu in stapanirea pamentulu stramosiescu, destepându-ne a urmá si noi stramosiloru nostri ca neprecurmatu sê se proslavésca seminti'a in vécuri si pré inaltulu sceptru imperatescu neincetatu sê-i ardía foculu pe jertfelnicu, prefacându-se slav'a in marire, ér nu in perire si stîngere.

„Dar' óre cand s'ar ridicá duhulu din tierân'a acellora si ar priví preste stranepotii marelui Chesaru, slavitului Aurelie si inaltulu Traianu, óre in diu'a de astadi mai cunóscé-i-ar? Negresítu i-ar cautá in palaturile cele mari imperatesci si i-ar aflá in vizuinile si bordeiele cele próste si incenusiate; i-ar cauta in scaunulu stapânirei, si i-aru aflá amaríti sub jugulu robiei; i-ar cautá proslaviti si luminati, si cum i-ar aflá? Rupti, goli, amariti si asemenati dobitóceloru, de totu cadiuti in prepastica orbirei, bine gatiti spre slujb'a vrejmasiului omenirei, rapitorulu cascii parintesci.

„Ajunga lacrimile patriei, ajunga jugulu robiei, vreme este de candu cu oftáre astépta cadiut'a semintia cuvinsciós'a isbavire, tierân'a stremosiesca cu cuventu pretenderiseste acum mántuirea cadiutiloru sei stranepoti inaltiându-ti braciulu pré sântiei tale insuzi din sangele parintescu mijlocitoru acellora spre mângáere.

„Acésta nu e decátu o pronie dumnediesca, care facédu i-se mai pre urma mila, si de acest neamu cadiutu, au ruptu anii blastemului, si prin ridicarea dreptei pré sântiei tale va sê puna acum stavila viscolilor intunerecului.

„Dreptu aceea obstca cu multiumire glasuesce: Blagoslovita sê-ti fie ridicarea in scaunu ca si urmatoriloru spre pilda in vécuri nesocotíte; bine cuvéntata sâ-ti fie ocârmuirea; si pastorésca cârja a pré sântiei tale, inverdiésca ca toiagulu lui Aaron, ca sê fie oglinda de inticlepciunea pastorésca nepotiloru si stranepotiloru omenirei, cá dupa mai multe sute, ba si mii de ani, jertfelniculu cu bucuria sê ti-lu invoieésca cu cuventu falindu-se si cu povestirea istoriei stramosiloru din vécurile dinainte, precum si noi însine cu caldura ne aducemu aminte de mosii si stramosii nostrii, carii au facut cându-va bine némului omenescu.

„Eaca dar si noi stranepotii lui Romulus si umilitii fi duhovnicesci ai pré sântiei tale íti binecuventâmu scaunulu pe care te-au inaltiatu Proni'a celui pré inaltu ca sê ne fii parinte si povatiitoru milostivu; tí-bine cuvéntamu toiagulu pastoriei, noua spre intarire si sporu, ér pré sântiei tale spre vecinic'a lauda si mângáere; cá nu-ti voru fi cu noi ostencilile in zadaru, pentru cá sciintiele nóstre sub ocârmuirea pré sântiei tale voru da pricina de ajunsu pana câtu si zidurile si córnelé plugului dupa mai multe sute si mii de ani, voru marturisi intielept'a pastorie a pré sântiei tale.

„Calca pré sântíte. parinte nespaimantatu, pre

potec'a care cu bratiu voinicescu si cu duhu Romanescu spre mai mare mirare a n muriloru o ai desfundatu; fara sfiala intindeti pasulu spre descoperirea brasdei stramosiesci; aci fric'a n'are locu; sfial'a zace m rta calcata la pamentu: proni'a lucr za, si noi toti cu bucuria ti-urm nu."

Suveniri si impresiuni de caletoria.

III.

Domineca in 31 julu plecaramu d' odata cu s rele din Orestia, care in vechime se pre-tinde a se fi numitu Zermizirga. Treceam prin satulu Spinu, pe a carui fatia si astadi se mai vedu trisele urme ale a. 1848. Elu fusese cu totulu asemenatu pamentulu. In loculu caselor frum se, a caror abia ruinele se mai vedu, locuitorii abi  si-au mai potutu redic  nesce colibe. Aici ungurii torturasera pe preutul romanescu, unu barbatu cu largi cunoscintie, in unu modu superioru torturelor din iadu. I tragu mai ant iu unghiele, i scotu plamanii si apoi ochii. Totdeauna cand am trecut p'aice si am cautatu la cas'a acestui nefericitu, ce pare descoperita si ruinata increseata cu maracini, si care se pare a jeli cumplit'a s rte a domnului seu, — totdeauna mi-au cursu fiori reci prin  se. Ah! multu e dreptu :

„Jedoch der schrecklichste der Schrecken
Das ist der Mensch in seinem Wahn!“

Peste o diumetate de  ra suntemu la podulu de la Simerea (Pischi,) ce trece peste Sargentu, care ce-va mai in-diosu si-mesteca unde limpedi si rapit re cu Muresiulu languedu si palidu. D'aici se incepe Valea Sargentului. Cine nu-si aduce a minte de acestu podu memorabile din furiele anului 1848—49 ?!

De la acestu podu in stang'a riului in susu se intinde unu siesu frumosu umbritu acum de salci si arini rari. Acestu locu inainte de 1848 form  o dumbrava intunec sa. Ungurii se post za in ac sta dumbrava si incepu lupt'a cu imperialii. Er  o Vinere deman tia, mi-aducu bine a minte, cand odata cu resaritul s relui, bubitulu tunurilor incepe a sgudu  pamentulu. Loculu n scerii mele este departatu mai bine de doue statiuni d' acestu teatru de lupta, ferestile inse si pavimentulu se scutur , precum se scutura nai'a, cand m nata de unu ventu teribile, isbesce in stanci. Nu sci  ce voiu fi sentitu atunce. Eram abia de 11 ani si ter rea cuprinsese tota fiuti'a mea. Ter rea se indoiesce, min-tea mi-se ratecesce, cand vedu, in scurtu dupa

acea, poporulu ce in locu de a caut  tufele, al rga si se asterne inaintea altarului. Confusiunea, desperarea poporului mi-o aducu a minte, f ra a o pot  descrie. Credeam c  teatru-lu bataiei este numai aci.

Preutul, tatalu meu, ingenunchie inaintea altarului, poporulu face asemenea si cu ochi atintiti in ceru, cu facie palite, cu budie tremur toare, cu manile impletite, inaltia rogatiuni la tronulu celu cerescu. Patru copii in giurulu mamei murmuram cu ochii in lacrimi rogatiunile ce ea ne invetiase. Aceste apoi le repetam ser'a si demaneti'a in totu tempulu acelor evenimente fatale. O! santa religie, sublimu evangelu! unde ar fi mangaiarea, unde speranti'a n stra f ra tine?! Cand in ac sta lume c ile esistintiei nostre se strimtor za, noi ne arunc m in sinulu teu si nu ne mai temem de ori ce s  vina peste capulu nostru! — Amaru, de trei ori amaru de celu-ce nu va pot  s  aiba neci acestu refugiu mai tare ca tote cet tile lumei si mai siguru, ca tota profundimea codrilor si ca tote ascunsurile pesterilor!

Arone Densusianu.

Columb'a.

(Romanu de *Alexandru Dumas.*)

(Urmare.)

Cu man'a mea aretai catra bradu spre a face atentu pe gradinariulu la cele intemperate.

— E dreptu, d ma, d se elu, ceriulu Te protege si pana ce Ddieu Ti-d  potere, s  mergem!

Merseram daru inca o  ra. Peste o  ra la lumin'a fulgerului observaramu abat'i'a unde porniram. Duplecai pasii si ajunseram acolo.

In abat  dormeau toti, s u se faceau c  dormu. Eu totdeauna me  ndoiam, c  portar s'a, s rele si abat s'a s  fi dormitu at tu de profundu.

In fine deschisera usi'a, dar cu m  de precautiuni. Nesmintitu cand audira sgomotulu nostru, eugetau c  vine s  li faca vediuta atare orda rapit re. Me grabii a me face cunoscuta si de locu intrebai de tine.

Portar s'a nu sci  s  raspunda la intreb rile mele; ea intaria c  neci nu te-a vediutu si neci nu sciea c  te-au ranitu.

Spusei c  dorescu s  vorbescu cu domn'a de Ventadour.

Me condusera la ea.

O aflai imbracata cu totulu. Spre sgomotulu, nesciindu de la cine vini acela, se imbrac . Observai c  er  palida si tremur .

Palórea si tremurarea mi-o esplicà asia, câ auctându baterea portii se sparià, cugetandu câ voru sê între nesce soldati cu intentiuni rele.

O liniscii; i spusei cum am caletoritu din Saint-Pons, cum am ajunsu pe campulu bataliei si cum am gasitu locul unde ai cadiutu. I aretai palari'a ta ce o tiencam inca totu in mana. I spusei deslucirea ce mi-o dede moribandulu si finii rogandu-o, pe numele ceriului, sê-mi spuna tote ce scie despre tine.

Ea mi-responduse câ pe mine nesmintitu m'au insielatu, sêu dóra caruti'a care a pornitu spre abatía, a ratecitu pe atare cale in drept'a sêu in stang'a; in fine câ neci nu te-a vediutu, neci n'a auditu vorbindu-se despre tine.

Lasai a cadé manile mele si picai pe o canapea ce se aflá acolo; tari'a si speranti'a me parasira.

Abatés'a chiamà femeile sale; me desbracara de vestmintele ce vijeli'a le lipà de trupulu meu; tîpelele mele le perdui pe cale in lãtu si mai multa decãtu o mila vini pedestru, fara a scie câ mi-am perduu tîpelele; me pusera in scaldã, unde cadiui in o lanceidre ce semená cu lesînarea.

Vini in ori, cand audi câ vediura o carutia pe calea catra Mazères. La intrebarea mea mi-responduse, câ scirea acésta au aflat'o de la una plugariã, carele a sêra a adusu lapte in monastire.

Abatés'a mi-oferi propri'a sa cocia si proprii sei cai, decumva dorescu a continuá cercãrile mele.

Primii.

Dupa acea mi-adusera vestminte; câ-ci vediundu cele d'antãie radie ale sórelai, nu voiam a perde neci unu minutu spre a continuá calea mea. Cu atãtu mi parca a fi mai posibila, câ pe tãnc te dusera la Mazères, câ-ci Mazères erá o fortarétia tare ce se dicea câ tiene cu Montmorency.

Dómn'a de Ventadour mi-dede propriulu sêu ocieru si noi plecaramu.

In Villeneuve-le-Comtat, in Payra si in Sainte-Camette intrebaramu de tine; in aceste sate nu numai câ nu te-au vediutu, dar neci acea nu sciura câ la Castelnauudary a fostu batalia.

Dar pentr' acea continuaramu caletori'a nóstra pana la Mazères. Acolo scirile trebuiau sê fia positive; portile erau grigite; grigitorii erau d'ai lui Montmorency; acestia dara n'aveau neci unu motivu sê nege presinti'a contelui de Moret.

Ajunseramu la porti; ei n'au vediutu neci o carutia, n'au sciutu câ contele de Moret fu ranitu; si din noi aflara mai antãiu scirea despre batalia de Castelnauudary.

Numai decãtu ne convinseram cu acelu respunsu e adeveratu; câ-ci curunda ajunsu unu ocieru, anantiandu din partea lui Monsieur, câ Montmorency devini prinsonieru, câ Rieux fu ranitu si in fine câ tote sunt perdate, deci fie-care sê se ingrigésca de sine.

D'aci 'n colo nu se mai ocupau de noi si nu mai respunsera la intrebãrile nóstre.

Perduramu cu totulu urm'a ta! Ne predederamu eventualitãti; amblaramu in marele cercu alu teatrului evenimentelor, cum ambla venatorii cercand urmele selbatecului.

Furamu in Belpech, Cahuzac, Fanjeaux, Alzonne, Conques, Peyriac; nicari in aceste locuri nu daduramu de urm'a ta; între Fendeille si între abatía caruti'a ta disparu ca si o visiane.

In Peyriac aflai pe intendantele casei nostre din Valence. Tata-meu me insciuntã, câ vre sê petréca doue trei lune in fortarétia. Plecara sê me ceree si me rogara sê rentornu catra casa.

In decursulu acestor trei septemani perdui tota speranti'a mea a te gasi. Deci rentornai in fortarétia.

Tata-meu sosi in alta dí. Elu me aflá moribunda.

In cetate toti portau pentru mine o astfelu de stina, încãtu la uniculu cuventu alu intendantelui nime nu mai vorbiá despre caletori'a mea.

Tata-meu vini la mine si siediut la patulu meu.

Elu, precam scii, e unu omu seriosu si constantu. I vorbii despre amórea mea catra tine si despre promisiunea ta d'a me tuá de socia. In urmarea aliantiei mele cu tine, ai fi trebuitu sê renuncie de proieptulu seu favoritu, d'a me maritá dupa vicontele de Pontis, fiulu vechiului seu amicu. Dar proieptulu acestu-a, dupa scirea despre mortea ta, se mai intari in ânim'a lui.

Afara de acésta Ludovicu alu XIII asidere i-a fostu vorbitu despre amórea fiicei sale pentru unu rebelu. Ludovicu alu XIII erá cu atãtu mai tare iritatu in contra ta, câ-ci erai fratele lui. Tóte bunurile tale se confiscara si de nu cugetau, câ ai moritu si tãnc ti-facrau procesu ca si principelui de Montmorency, cu tóte câ erai fiulu regelui.

Asia dara erá o norocire câ ai moritu pe campulu bataliei. Capitanulu pe carele lu-vediui, pe carele lu-intrebai, acelu ucidentoru pe carele lu-blastemai si a carui fatia palida mai de multe ori mi se ivi in visurile mele, acelu ucidentoru te-a scapatu de locul de perdiare (esiatodu.)

Ascultai cu intristare pe parintele meu; me convinsei câ contele de Pontis, carele se luptã in armat'a marsialului Schomberg, are tóta favórea lui. Tata-meu a castigatu pentru sine in contra mea pe regele si pe cardinalulu.

Eu asidere luai parte la deciderea sortii mele.

Cerai de la tata-meu trei lune, sub acea conditiune, ca deca in acele trei lune nu voiu primi neci o insciuntiare despre tine, sêu deca mortea ta se va adevérã, atuncce voiu urmá la altariu pe contele de Pontis.

La 30 septomvre sentinti'a in contra principelui de Montmorency fu escutata.

Atuncce mai câ nu binecuventaiu pe ucidentoriulu

teu; câ-ci de asiu fi sciutu câ si tu ai suferitu atât'a ca sermanulu principe, asiu fi moritu.

Nu mai erá neci o indoiéla despre tine; fie-care dícea câ ai moritu. Eram veduva fâra ca sê fiu avutu barbatu.

Cele trei lune trecura; in diu'a cea din urma a lunei a treia tata-meu cu vicontele de Pontis se infatîsiara.

Cunosecam punctualitatea tatalui meu si nu voiam a-lu lasá sê ascepte.

Elu me gasi in costumu de mirésa.

Suná unspredece ore; preutul ne asceptá in beserica; me aredicai si me radiemai de bratiulu tata-meu.

Contele de Pontis viniá dupa noi cu fiu-seu.

Cinci séu siése amici comuni, câti-va cunoscuti si servitori ni urmara.

Plecaramu catra beserica.

Tata-meu nu vorbiá cu mine; ei numai me privia cum de sum atâtu de liniscita.

Ca martirii carii se duceau la mórte, asiá eram eu, fati'a mea se luminá din ce in ce me apropiam de loculu rogatiunilor.

Intrandu in beserica, eram palida dar suridictóre; ca celu batutu de vijelia si patîtu naefrangere, cautam portulu.

Preutul ne asceptá la altariu; noi ne apropiaramu si ingenuchiaramu. Ajungandu momentulu acestu-a crediui, câ poterea me va parasi.

Multamí din tót'a ânim'a Domnului. Poterea nu me parasi.

Preutul intrebá pe vicontele de Pontis: deca voiesce a me luá de sociá?

— Da! respunse vicontele de Pontis.

Apoi intrebá de mine totu asemene, de voiescu pe vicontele de Pontis de barbatulu meu?

— Mirele meu in lumea acésta si in cealalta, respunsei, e divinulu Rescumperatoriu Isusu si nu voiu avé neci cand altu mire!

Accentai cuvintele aceste linu, dar totusi atâtu de tare, încátu toti cei de fatia le audîra.

Vicontele de Pontis se uitá la mine cu infiorare, par' câ asiu fi nebunitu.

Tata-meu facú unu pasiu inainte.

Éra eu pasîndu preste stavil'a ce me despartia de altariu, diseci cu vóce inalta, aredicandu-mi manile catra ceriu:

— Din minutulu acestu-a eu nu sum a nimeniu decátu a lui Ddieu si nime n'are dreptulu a me retiené, numai Ddieu!

— Isabela! — strigá tata-meu, — cutedi a nu recunósce auctoritatea mea?

— Este o auctoritate mai nalta si mai santa decátu a dtale tata, respunsei cu respectu: auctoritatea Aceluia, carele me lasá, ca prin calea nenorocirei sê aflu credinti'a. Tata, eu nu me mai tienu de lumea pa-

mentésca: róga-Te pentru mine. Eu me voiu rogá pentru DTa.

Tata-meu voiá sê tréca preste stavila spre a me trage de la altariu; dar preutul intinse catra elu amendoue manile.

— Vaiu de acela! — díse elu — carele vre sê fortieze séu sê impedece chiamarea! Acésta fetitia tenera se sacrá lui Ddieu, cu o primeseu in cas'a lui Ddieu ca intr' unu asilu santu, de unde nime neci tat'a n'are dreptu sê o rapésca cu sil'a.

Dóra neci aceste amenintiári n'aru fi retienutu pe tata-meu, decumva contele de Pontis nu-lu reticnea. Vicontele de Pontis si cei de fatia urmara betranului si port'a se inchise dupa ei.

Preutul me intrebá, unde voiescu a me retrage? Spusei sê me conduca in monastirea Ursulinelor.

Tata-meu caletori de locu la Paris, unde erá cardinalulu. Dar nu i succese a cascigá altu ce-va decátu, ca numai peste unu anu sê potu face votulu.

Anulu trecú. Peste unu anu si o di primí velulu. D' atunce sunt patru ani.

De patru ani n'a trecut neci o diua, fara ca sê nu me fi rogatu pentru tine si fara ca sê nu fi sarutatu fie-care péna din palari'a ta, unic'a relievia de la tine, ce o affai pe campulu bataliei la Castelnaudary.

Acuma scii tóte.

Acuma vorbesce tu, povestesc-mi tóte detaiurile; spune-mi prin ce minune mai traesci; spune-mi unde esci; spune-mi cum te voiu revedé. Spune-mi-le tóte aceste, séu voiu nebuní!

17. maiu demanéti'a la patru ore.

XVII.

Demanéti'a la 6 ore, de locu dupa cetirea epistolei tale.

Ddieu a intorsu spre unu minutu ochii scii de catra noi si sub decursulu acestui momentu angerulu reutátii trecú a supra nóstra si ne atinse pe noi.

Asculta dara si tu!

Scii ce relatiuni am avutu cu fratele meu Gaston. Altfelu eu eugetam, câ de voiu face ce-va pentru unulu, voiu face si pentru celalaltu. Ministrulu mi se parca, câ apesa mai multu pe regele decátu pe noi toti.

O asemene presiune erá nesuportabile pentru fii Franciei. Cardinalulu domniá a supra vointicii regelui, dispunea cu sigilulu lui, fâra ca sê se fi svatuitu cu densulu, cu armele lui peste voi'a lui. Elu spesca de siese ori mai multu in cas'a sa intr' o di, decátu toti fiii lui Henricu slu IV. in ale lor, intielegandu aice si pe acela carele siedea pe trouu.

Si pana ce elu singuru a mistuitu mai multu de doue milióne, a treia parte a Franciei abie avea sê mance altace decátu pane ordinaria; cealalta a treia parte traiá cu pane de ovesu si cea din urma a treia parte ca atare orda de animale se sustienca cu ghinda.

(Va urmá)

Modelu de brodaria pentru batiste.

De óra ce modelulu publicatu in nrulu trecutú fu intempínatu din partea stimatelor nóstre prenumerate cu placere : ne grabimu a impliní dorintí'a esprímata din mai multe parti, d'a mai publicá astfelu de modelu.

Modelulu presinte e inca mai elegantu si mai simplu decâtu celu din nrulu trecutú si la brodare trebuie asídere grigitu ca bumbaculu sê nu fía pré grosu.

Ne-amu ingrigitu ca in nrii vinitori sê potemu publicá modele si mai interesante si de altu soi.

Ce e nou ?

** (Óspeti placuti.) Laureatul poetu dlu *Dimitriu Bolintianu* si renunitulu istoricu dlu *A. Papiu Ilarianu* rentornandu de la scaldile de mare de Francia, petrecura o diua in giurulu nostru. Amendoi avura fragedîmca d'a ne onorá cu promisiunea, cá vor lucrá si pentru foi'a nóstra. In nrulu vinitoriu vomu publicá portretulu si biografi'a dlui *A. Papiu Ilarianu*

** (Diet'a Transilvaniei) s'a conchiamatu pe 19 noemvre la Clusiu, pe bas'a articolului XI din 1791, spre a desbata cestiuca uniunci Transilvaniei cu Ungaria.

** (Presedintele) dietei Transilvane va fi contele *Franciscu Kemény*.

** (In Aradu) astadi in 5/17 se va publicá serbatoresce diplom'a pré nalta privitoare la reconstituirea diccesei Aradane. La acésta serbatóre din partea guvernului va functiuná comitele supremu Iltea Sa dlu *Georgiu Popa*. Sperámu cá din bunavointi'a corespundintelui nostru din Aradu, in nrulu vinitoriu vomu poté referá mai pe largu despre acesta solenitate.

** (Canonici onorari.) Maj. Sa Imperatulu a denumitu de canonici onorari ai capitolului gr. cat. din Oradea-Mare pe domnii : *Petru Dálai-Papp* preotu in Poccu, *Mihaiu Wéghseó* preotu in *Hosszapályi*, *Ioane Cucu* protopopu in *Supurulu de josu*, *Teodoru Kóváry* directorulu gimnasiului din *Beiusiu*, *A. Moys-Papp* protopopu in *Beliu* si *Ioane Darabanth* protopopu in *Vetés*.

** (In Banatu) pe drumulu de feru între *Szöreg* si *Oroszlámos* s'a intemplatu in septeman'a trecuta o catastrofa nenorocita. Siese ómeni mangiti si inarmati (precum se scrie serbi) dupa ce legara si inchisera pe grigitoriulu de la statiunea respectiva, scósera sínele drumului de feru. Nu peste multu sosí trasur'a de catra *Timisiora* si acusi erá sê se intemple o nenorocire cumplita, cá-ci calea in acelu locu e cam de patru stanjeni de nalta, — inse conductorulu observandu scóterea sínelor, oprí de locu trasur'a, atunci vr'o doue vagone se 'mbordara, la asta caletorii somnorosi (cá-ci erá la 2 óre noptea) si spariati sarira afara, dar hotii pe cei d'antái îi primira cu loviture, vediendu inse hotii cá din vagone saru afara multi, o tulira la fuga. Precum se spune, patru din ei sunt acuma prinsii.

Literatura.

** (Diuaru nou.) La Bucuresci a esítu unu diuaru nou intitulatu : „*Jurnal Judiciaru*“ sub redactiunea dlui *Petru Gradisteanu*.

** (Dlu H. Grandea) a datu sub tipariu colectiúnea completa a poesieloru sale, caro va esí sub titlulu : „*Miosotis*“. In nrulu presinte publicámu o flóre frumoasa din comun'a ce dlu *Granda* va sê intinda publicului romanescu. Pretiulu unui exemplariu 10 doidieceri.

** (La Bucuresci) au esítu de sub tipariu *Valdemecum* alu inginerului si Comerciantului de *Ionu Ghica*, — *Convorbiri economice* de *Ion Ghica*, — *Observatiuni* relative la epidemia cholerei de *Benedictu Schiffer*.

Gácitura de siacu.

de
IOSIFU OLARIU.

dre-	me	sum	tii	si	ve-	omu	asiu
unu	fra-	An-	De-	ce	si-eu	tre-	A-
sê	iu	nu-	pe	mei	siert	re-	Ca
Au	dup'	tunci	mani.	unu	mór-	me	ca-
Si-a	vedu	Mu-	pa	lu-	ro-	meu.	te
se	te	ani	la	re-	doru,	toru.	re-
de	nu.	ce	Nu	du-	ri-	Sê'n-	ru'
sór-	in-	dieci	sia-	viu	Do-	asiu	Do-

Se póte deslegá dupa saritur'a calului.

Deslegarea gácitureri numerice din nrulu 8 :

Ioane Popasu.

Deslegare buna primiramu de la dómnele : *Ana Duca*, *Maria Rainay*, *Rosa Frentiu*, *Amalia Andronu Galbinescu*, *Ana Grigorescu*, *Sofia Florescu*, *Emilia Fericeanu*, — de la domnisiórele : *Maria Cheseli*, *Maria Hosszu*, *Sidonia Marianu*, *Elisabeta Kis*, *Nina Ocreanu*, *Irina Lupescu*, *Emilia Pescariu*, *Paulina Cergedescu*, *Elena Floreanu*, si de la domnii : *Iosifu Olariu*, *Ioane Corhanu*, *Vasiliu Pop*, *J. P. Florentinu*, *Ioanu Madarász*.

POST'A REDACTIUNEL.

Toti aceia carora li-amu transmisu esemplare de onóre si inca n'au lucratu nimica pentru foi'a nóstra, sunt rogati a ne receréca cu operatele lor, cá-ci altfelu vomu sistá tramiterea foiei.

Versurile. Unu pomu la ferésta, — Vócca unui erou, — *Placerile vietii* — nu sunt inca pentru publicitate, „*Pester'a*“ — balada. Ni se pare cá versulu acestu-a e scrisu dupa reguiele dlui *Florentinu*, carele a scrisu cá balad'a trebuie se fia obscura, cá-ci intr' atata ai voitu se respundi acestei cerintie, in catu noi patru insi ne-amu pusu se-i aflamu intielesulu, dar neci atat'a n'amu aflatu, cá óre romanescu sêu in ce limba e scrisu ?

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoriu : **IOSIFU VULCANU.**

S'a tiparitu in Pest'a 1865. prin *Alesandru Kocsi* in (tipografi'a lui *Érkövi*, *Galgóczi* si *Kocsi*.) Piat'i'a de pesci Nr. 9.

Continuarea in suplementu.